

PEDAGÓGIA BA ALAPSZAK

AZ SZTE BTK NEVELÉSTUDOMÁNYI INTÉZETÉBEN

A KÉPZÉS IDEJE ÉS FORMÁJA

Pedagógia alapszak (BA) képzési ideje 6 félév. A szak nappali vagy levelező, valamint államilag finanszírozott vagy költségtérítéses formában végezhető el.

A nappali és a levelező képzés egyformán 180 kredites, amelyből 110 kreditet tesznek ki a pedagógia tárgyak. (A kredit a Felsőoktatási törvény által is definiált, a felsőoktatásban világszerte használt mértékegység; 1 kredit = 30 diák munkaóra.) A két képzés között a kontaktórák (vagyis tantermi órák) számában van különbség: a nappalisok a 6 félév során mintegy 1500, a levelezők csak 540 kontaktórán vesznek részt. Ez azt jelenti, hogy a levelező képzésben nagyobb szerepe van a diákok önálló munkavégzésének és felkészülésének. A nappalisok órái a munkanapok során elosztva, a levelezőké nagyjából kéthetente, péntek-szombati napokon tömbösítve szerepelnek az órarendjükben.

A választott képzést (nappali/levelező; államilag finanszírozott/költségtérítéses) a felvételi jelentkezéskor meg kell jelölni (és ugyanabban az intézményben, ugyanarra a szakra több képzési formában is lehet jelentkezni). A képzés formáját a képzés során meg lehet változtatni: lehetséges nappaliról levelezőre átjelentkezni és viszont; bizonyos, a tanulmányi eredményességhez kötődő feltételek teljesítése esetén lehet mód a költségtérítésesből az államilag finanszírozott képzésbe is átlépni, és bizonyos tanulmányi sikertelenség esetén át lehet kerülni az államilag finanszírozottból a költségtérítéses képzésbe. A költségtérítéses (nappali és levelező) képzés díját mindig az aktuális *Felvételi tájékoztató* (<http://www.felvi.hu>) közli.

A KÉPZÉS CÉLJA

Az iskolában vagy más tanítási-tanulási helyzetben a tanítás hatékonyságát nem kizárólag a pedagógus saját szakterületi tudása határozza meg. Nagymértékben befolyásolja ezt például az, hogy a tanár a tudásából mit tanít, milyen okból és céllal, kinek és hogyan. Azonban mindez nem csak a tanáron és tanítványán múlik: társadalmi folyamatok, értékek, igények, elvárások és szabályozások határozzák meg, illetve az ezeket a napi gyakorlat számára lefordító mechanizmusok és eszközök közvetítik. A pedagógia tárgya ezért mindazoknak a jelenségeknek és folyamatoknak a vizsgálata és befolyásolása, amelyek – akár láthatóan, akár észrevétlenül – érvényesülnek az oktatás mindennapjaiban, a tanítók és a tanulók viselkedésében, az intézmények működésében. A pedagógia alapszakon folytatott tanulmányok tehát a tanulás és a tanítás összefüggéseibe vezetnek be, széles körű tudás megszerzését kínálják ezek személyes és társadalmi folyamatainak, valamint jelenségeinek terén.

A PEDAGÓGIA BA ALAPSZAK KÉPZÉSÉNEK SZERKEZETE: ÁTTEKINTÉS

Alapozó szakasz (26 kredit)			
Törzsképzés (szakos szabadon választható tárgyakkal és szakdolgozattal együtt 94 kredit)			
Szabad sáv (benne a BA/BSc tanári előkészítő modul választható kurzusai) (10 kredit)			
Kutatási asszisztens szakirány (szakirányos szabadon választható tárgyakkal)	Oktatási asszisztens szakirány (szakirányos szabadon választható tárgyakkal)	Nevelési asszisztens szakirány (szakirányos szabadon választható tárgyakkal)	Más szak által felvehetővé tett minor v. specializáció (50 kredit)

(50 kredit)	(50 kredit)	(50 kredit)	
<i>Továbblépési lehetőség a mesterképzésbe:</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Neveléstudományi mesterszak;</i> • <i>Pedagógia tanári mesterszak: pedagógia és nem tanításra felkészítő 2. tanári mesterszak (pl. pedagógiai mérés és értékelés tanára)</i> 		<ul style="list-style-type: none"> • <i>Neveléstudományi mesterszak;</i> • <i>A minornak/specializációnak megfelelő mesterszak;</i> • <i>Pedagógia és a minornak megfelelő tanári mesterszak</i> 	

ALAPOZÓ ÉS TÖRZSKÉPZÉS

Az *alapozó kurzusok* bevezetik a hallgatókat a tanítás és a tanulás alapvető kérdéseibe, valamint az iskolán belüli és kívüli oktatás és nevelés világába; illetve feltárják az ezek megismerését lehetővé tevő módszerek és eszközök alapjait.

A *törzsképzés* tantárgyai átfogó képet adnak azokról a folyamatokról, intézményekről és rendszerekről, amelyek a társadalmak kultúraátadó és személyiségfejlesztő funkcióit betöltik. A képzés nagyobb ismeretkörei

- A pedagógiai gondolkodás történetét a nevelés meghatározó gondolkodóinak, alapvető forrásainak és eszmétörténeti irányainak bemutatásával vázoljuk fel.
- A nevelést a személyiség fejlődésének segítéseként értelmezzük, így a nevelés- és oktatáslélektan kérdésein túl nagy teret adunk a tanári személyiség és szerep megismerésének és a diákra gyakorolt hatás elemzésének.
- Az oktatáselméleten belül a tanulás és tanítás fogalmainak, folyamatainak vizsgálatával adjuk meg azokat az elméleti kereteket, amelyek lehetővé teszik az oktatás módszereinek és stratégiáinak tárgyalását, illetve az oktatás eredményességének értékelését.
- Az oktatási rendszer működését szociológiai, gazdasági, oktatáspolitikai és szervezetelméleti szempontokból jellemezzük.
- Nagy hangsúlyt helyezünk a pedagógiai kutatás módszereire, hiszen ezek ismerete adja meg azt a kritikai felkészültséget, amely az oktatási rendszer (és bármely rendszer) feltárásakor, elemzésekor elengedhetetlen.

SZAKIRÁNYOK

A pedagógia szakon tárgyalt témák gyakorlati oldalról történő vizsgálatát három pedagógia szakirányú specializáció (kutatási, oktatási és nevelési asszisztens) teszi lehetővé, amelyeket csak pedagógia szakosok vehetik fel tanulmányaik során. Mindhárom specializáció a Köznevelési Törvény 1. mellékletében megnevezett pedagógiai asszisztens végzettséget kínáló képzési program. A szakirányok közül nem mindegyiket hirdeti meg a NI minden évben, ugyanakkor legalább egy szakirányt minden évben felkínálunk a pedagógia szakosoknak (vagyis aki nem külső minort vagy külső specializációt, hanem belső szakirányt szeretne választani, annak lesz helye).

E szakirányok helyett a pedagógia szakos diákok tetszésük és terveik szerint választhatják a más szakok által felkínált specializációk és minorok (a második tanárszakot előkészítő képzési programok) 50 kredites egysége valamelyikét is. E képzési programokban a diákok felvétele különböző kritériumokhoz kötődhet, amelyekről a hirdető intézetek, tanszékek adnak tájékoztatást.

Kutatási asszisztens

A specializáció célja

A képzési program alapos kutatás-módszertani háttérrel ad, felkészíti a résztvevőket a releváns létező információk feltárására, vizsgálatok megtervezésére, lebonyolítására, az adatok feldolgozására és az eredmények megfelelő prezentálására.

Mely területeken alkalmazható a képzés során megszerzett tudás?

A kutatási asszisztensek közreműködése egyrészt az iskolai pályázatok koordinálásában (megírásban, menedzselésében), másrészt az iskola és az iskolafenntartó értékelési-minőségfejlesztési munkájában szükséges (iskolai minőségbiztosítási rendszerek kialakítása, regionális vagy országos felmérésekben való részvétel). A specializáció az oktatási rendszerhez közvetlenül kötődő intézményekben (önkormányzatok, pedagógiai szolgáltató intézmények, oktatási vállalkozások) és más intézményeknél, cégeknél is kamatoztatható tudást kínál.

Oktatási asszisztens

A specializáció célja

A program részletesen bevezeti a hallgatókat az oktatás módszertanába és szervezésébe. A tantervelemzés és -készítés, tananyagok, taneszközök elemzése, tervezése, fejlesztése mellett hangsúlyos a pedagógiai értékelés, vagyis annak vizsgálata, mennyiben felelnek meg a kitűzött céloknak a megvalósult eredmények. A program szintén felkészíti a hallgatókat az oktatási folyamat új információs és kommunikációs technológiáinak alkalmazására.

Mely területeken alkalmazható a képzés során megszerzett tudás?

Az oktatási asszisztensek irányíthatják a tanulók tanórán kívüli tevékenységét általános és középfokú oktatási intézményekben, például a tanítási időt megelőző és délutáni foglalkozásokat vezethetnek. A képzési program emellett nem oktatói, de az oktatással összefüggő feladatok megoldásához szükséges szaktudást is kínál, ami az iskolákon kívül a fenntartók és az oktatási rendszer működését elősegítő (pedagógiai szolgáltató és kutató) szervezetek számára értékes.

Nevelési asszisztens

A specializáció célja

A képzési program a nevelői szerep lehetőségeit és korlátait, valamint a tanári munka intézményi és társadalmi kereteit mutatja be. Alkalmat teremt a nevelés hatékony módszereinek a megismerésére, elsajátítására.

Mely területeken alkalmazható a képzés során megszerzett tudás?

A viselkedésszerű, fegyelmi problémák kezelése, a különböző devianciák egyre gyakoribb előfordulása, az antiszociális szubkultúrák megjelenése és térhódítása olyan kihívást jelent az iskolák számára, amelyre a szélesebb körű pedagógiai és pszichológiai ismeretekkel rendelkező asszisztensek alkalmazásával eredményesebben reagálhatnak. A nevelési asszisztensek irányíthatják a tanulók tanórán kívüli tevékenységét általános és

középfokú oktatási intézményekben, például a tanítási időt megelőző és délutáni foglalkozásokat vezethetnek.

A KÉPZÉS LEZÁRÁSA

A pedagógia BA alapszakot 4 kreditnyi munkát kívánó szakdolgozat, illetve záróvizsga zárja.

[bővebben később; addig a honlapon elérhető, a bolognai rendszer szakdolgozatára és záróvizsgájára vonatkozó dokumentumok tájékoztató jellegűek]

LEHETŐSÉGEK AZ ALAPKÉPZÉS ELVÉGZÉSE UTÁN

Az alapképzésben szakképesítést szerző hallgatók tanulmányaik irányultságától függően képesek lesznek hatékony segítőként közreműködni az iskolarendszerű és az iskolarendszeren kívüli (képzés, továbbképzés, átképzés) nevelési és oktatási feladatok szervezésében, lebonyolításában, a tevékenységekkel kapcsolatos operatív feladatok ellátásában az oktatási intézményekben, főhatóságok, önkormányzatok, szakmai szolgáltatók, munkaügyi központok szakapparátusában, non-profit jellegű intézményekben, társadalmi és vallási szervezetekben, illetve oktatási vállalkozásokban. Megszerzett szakértelmük hasznosulhat pedagógiai kutatások szervezésében, ügyintézésében is.

A neveléstudományi mesterszakra a pedagógia alapszokról be lehet lépni a választott szakiránytól, specializációtól, minortól függetlenül. Az ebbe az irányba indulók gyakorlati-alkalmazási vagy kutatási-fejlesztési irányban mélyíthetik el majd a tudásukat, vagyis az iskolai oktató- és nevelőmunka feltételeit megteremtő, hatékonyságát fokozó feladatok önálló, alkotó tervezésére, végrehajtására és értékelésére készülhetnek fel. A legkiválóbb, a kutatás iránt elkötelezett diákok számára a neveléstudományi doktori tanulmányok is nyitva állnak.

A pedagógia tanári mesterszak a pedagógia mint tantárgy a közoktatásban történő tanítására jogosító tanári képesítés, már első vagy második tanári szakképzettségként is szerezhető. Az első tanári szakképzettség megszerzéséhez a belépés feltétele (a sikeres felvételi mellett) az adott szakterület alapszakjának elvégzése, vagyis 120 kredit BA pedagógia szakos alapképzésben. A második tanári mesterszakra való belépés feltétele (a sikeres alkalmassági vizsga mellett) az alapképzésben szerzett 50 pedagógia kredit, vagyis a pedagógia minor elvégzése. A legkiválóbb, a kutatás iránt elkötelezett diákok számára a neveléstudományi doktori tanulmányok is nyitva állnak.